

LILLAFÜRED, A BÜKK GYÖNGYSZEME

mint Lillafüred a Szinva patak völgyében. A gáttal tóvá duzzasztott patak fölött mint valami lovagvár emelkedik a Palotaszálló. A bástyaszerű teraszokkal, tornyokkal díszített üdülőszálló falánál örvényeket kavarva ömlik alá 20 méter magasból a Szinva patak tajtékos vízesése. Kevés ilyen szép helyen jártunk nagy utunk során.

AGGTELEK MESEVILÁGA

A Bükk háta mögött, a Sajó völgyétől északra, alacsony mészkőhegység terül el. Felszíne kopár, esetleg foltokban ritkás erdő födi – mélyében azonban csodálatos világ tárul elénk.

Hét nagy barlangrendszer húzódik a kopár hegyek alatt. A legnagyobb közöttük az Aggteleki-cseppkőbarlang.

Roppant üregeit és folyosóit a víz munkája hozta létre. A mészkő hajszálvékony résein, likacsain, repedésein az esővíz és a hólé leszivárog a hegyek gyomrába. Ott összegyűlik, és föld alatti patakként fut tovább. A hegyek belsejében rohanó vizek hosszú alagutakat, helyenként óriási termekké táguló folyosókat vájtak ki évezredek folyamán.

Az Aggteleki-cseppkőbarlang 22 kilométer hosszú. Ha csak az Aggtelek és Jós-vafő közti szakaszt járjuk végig, akkor is négy-öt órát kell vándorolnunk a föld alatti világban.

AZ AGGTELEKI MESEVILÁG

Egy meredek sziklafal tövében levő nyíláson ereszkedünk alá a hegy belsejébe. Valamikor merész vállalkozás volt behatolni a barlang nyaktörő útjaira, ma betonjárdákon haladhatunk, és hatalmas fény-szórók világítják meg előttünk a mese-szerű cseppkőalakzatokat, melyek ugyancsak a víz alkotásai.

Roppant sziklabetételek alatt, vaskos cseppkőtörzsek erdejében járunk. Csillogó kőcsodák között. Az egymást követő termek és folyosók magasságba vesző boltzatán ezerszámra sorakoznak a hófehér, vörös meg narancssárga színekben tündöklő jégcsapszerű függő cseppkövek. A barlang falát szivárványszínben ragyogó kéregcseppkő fedi, s a mennyezet hasadékaiból áttetsző cseppkőfüggönyök csüngenek alá.

Sziklamederben szaladó föld alatti patak mellett haladunk libasorban. Kristálytisza vizében kicsiny fehér állatkák mozognak: a vakrások. A barlang sötétjében elvesztették látóképességüket.

A patak két oldalán egymást követik a csodálatosan szép cseppkőfigurák. A legérdekesebbeknek nevük is van. Az egyik olyan, mint egy kiterjesztett szárnyú sas, a másik meg akár egy lefátyolozott menyasszony. Odább a nagy szakállú Téalapó álldogál. Az úttörőkórus nevű alakzat éneklő gyermekfejekre, egy cseppkőzuhatag pedig megfagyott vízesésre emlékeztet.

Föl sem lehet sorolni a temérdek látnivalót. Hiszen van itt tündérvár, tűzhányó hegy, lávafolyó, világítótorony, Robinson szigete, Niagara vízesés, eszkimó kunyhó, subás juhász és rengeteg egyéb alakra emlékeztető cseppkőképződmény.

AZ ÓRIÁSOK TERME

Eljutunk az Óriások termébe is. A reflektorok felizzanak, és tündöklő fénybe borul a barlang legnagyobb csarnoka. A homályba vesző sziklaboltozat alatt meg-elevenednek a sziporkázó cseppkő csodák, szoborcsoportok, a föld alatti tündérvilág mesealakjai. Vezetőnk egymás után kapcsolja be a 72 fényszórót, s a 200 méter hosszú teremnek hol az egyik, hol a másik részlete ragyog fel. Utunk végén a világ legnagyobb cseppkővéhez, a 25 méter magas Csillagvizsgálóhoz érünk. Ámult csendben állunk, csak a röpködő denevérek szárnyzuhogása hallatszik.

Hogyan születik a cseppkő?

A mészkőhegyekre hulló eső átszivárog a barlang boltozatán, azután lecsöppen. Ez a víz azonban már nem tiszta, mert a mészkővön áthaladva, kiold egy kevés meszet, amely a lecsöppenés helyén kis mészgyűrű

alakjában visszamarad a mennyezetén. Persze sok száz és ezer év kellett ahhoz, hogy az egymásra rakódott finom mészkarikácskából olyan szép cseppkövek jöjjenek létre, melyeket a barlang mennyezetén látunk. De nemcsak a falakon, hanem a barlang talaján is keletkeznek cseppkövek, úgy járkalunk köztük, mint egy erdőben. Ezek a lehulló vízcseppek maradék mésztartalmának egymásra rakódó rétegeiből nőnek alulról fölfelé. Előfordul, hogy az álló és a függő cseppkövek növekedésük során összeérnek, ilyenkor cseppkőoszlop születik. A cseppkövek növekedése igen lassú. Tíz-húsz esztendő szükséges ahhoz, hogy egy milliméterrel meghosszabbodjanak. Vagyis tíz-húszezer év is beletelik, amíg egy kőgyertya egy métert nő. A legnagyobb cseppkőoszlopok akár millióévesek is lehetnek.